

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

**EVALUERING
PROGRAM FOR FOLKEHELSE
#FUN2021
TØNSBERG KOMMUNE**

Av Ole Thomassen Grejs

Folkehelse, klima og stedsutvikling

For Tønsberg kommune mars 2023

Innhold

SAMMENDRAG	5
1 INNLEDNING	10
Bakgrunn for tiltaket	10
DEL A SELVFØLELSE OG LIVSMESTRING I SENTRUM	11
Målsetting	11
Delmål	11
EVALUERINGSSPØRSMÅL	12
Spørreskjema	12
Målsettinger for #FUN2021 og kvalitativ tilnærming	13
Evalueringsrapportens oppbygning	14
DEL 1.	15
2. TILTAKETS FORANKRING I TEORI OG EKSISTERENDE KUNNSKAP	15
Teorigrunnlaget bak #FUN2021	15
Styrker og svakheter ved evalueringen	17
Balanse i datagrunnlaget	18
Kvalitativ og kvantitativ tilnærming	18
Svakhet ved evalueringens kvalitative spørreskjema	19
Evalueringen kunne ha vært mer teoristerk	20
Avklaring rundt spørreskjema og gjennomføring på skolene	20
Forskjell i praktisk gjennomføring	20
Mulige svakheter ved evaluator-rollen i evalueringen	21
DEL 2	23
3. DATAMATERIELL – TOLKNING AV SVAR FRA RINGSHAUG OG PRESTERØD	23

Spørreskjema - tolkning av svar	24
4. FUNN – OPPSUMMERENDE HOVEDTREKK	35
Ringshaug	35
Presterød	36
5. SAMMENFATTENDE OPPSUMMERING I LYS AV EVALUERINGSSPØRSMÅLENE	38
Ringshaug skole	39
Presterød skole	40
Stø kurs framover	41
REFERANSELISTE	43
Vedlegg:	44
Spørreskjema lærere og ansatte	44

Forord

Etter flere år med Program for folkehelse i Tønsberg kommune er det tid for å sluttevaluere ulike tiltak i programmet hvor #FUN2021 er et av tiltakene. Vi håper at resultatet gir verdifull informasjon, både til fylkeskommunen og til Tønsberg kommune. For Tønsberg kommune ønsker vi at evalueringen vil bidra til debatt og refleksjon i forhold til veien videre for barn og unge, ikke bare de to skolene evalueringen er rettet mot, men også skolene generelt i Tønsberg.

Det er viktig å minne om at #FUN2021 har drevet mye av sin tid under Coronapandemien, og med det betydelig redusert aktivitet. Det blir derfor viktig at funn og resultater ses i lys av det. Det er lett å forstå at det har vært svært krevende å organisere og drive nye tiltak og prosjekter med målsetting om endring under slike unormale omstendigheter.

I et forord er det plass til å takke, og vi starter med å sende en spesiell takk til ansatte og lærere ved ungdomsskolene Ringshaug og Presterød som har bidratt med verdifulle svar til spørsmålene for denne evalueringen. Vi takker like så andre sentrale personer i prosjektgruppa for god informasjon om prosjektets gang underveis i evalueringen. Det har også vært flere møter med fylkeskommunen knyttet til evalueringsfokus og framdrift, og vi takker fylket for et til tider utfordrende, men godt samarbeid, i prosessen med å få evalueringen ferdig.

Tønsberg, 30. mars 2023

Ole Thomassen Grejs

Sammendrag

Dette er en evaluering av tiltaket #FUN2021 som en del av Program for folkehelse i Tønsberg kommune. Program for folkehelse ble etablert av kommunesektoren ved KS og er utviklet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Programmet har pågått over flere år i Vestfold fram til 2023, og formålet har vært å fremme oppvekstmiljø «der alle barn og unge blomstrer, opplever livskvalitet og mestrer sine liv».

For Tønsbergs del ble Program for folkehelse til to satsningsområder:

Del A. Selvfølelse og mestring i sentrum

Del C. Sivilsamfunn, frivillighetspolitikk for sosial inkludering.

Begge tiltak skal sluttevalueres. Med del C var hensikten med programmet å finne effektive tiltak fra kommunens side som styrker frivillighetens evne til å inkludere.

Del A har som målsetting å endre skolens praksis slik at den i større grad styrker barn og unges ressurser til å kunne fremme egen psykisk helse.

For å oppnå målsettingen for Del A ble #FUN2021 organisert og iverksatt som et opplegg for Folkehelse og livsmestring på ungdomsskolen, som tar utgangspunkt i positiv psykologi som en helsefremmende tilnærming på to ungdomsskoler i Tønsberg kommune, Ringshaug og Presterød.

I denne evalueringen er det del A med #FUN2021 vi har evaluert, hvor vi har vurdert i hvilken grad #FUN2021 som tiltak har bidratt til å nå målsettingen for del A. Vi har da valgt en kvalitativ spørreundersøkelse hvor de to skolene har svart på spørsmål for å belyse evalueringens tre hovedspørsmål. Spørsmålene er knyttet til hovedmålene for #FUN2021 for å gi svar på i hvilken grad skolene har jobbet i tråd med hovedmålene. Evalueringsspørsmålene er som følger:

- 1. I hvilken grad har skolen endret praksis i undervisningen i tråd med prosjektets målsetting om å styrke elevene gjennom å lære dem strategier for å takle utfordringer og psykiske påkjenninger?*
- 2. Og i hvilken grad har endret praksis ført til økt bevissthet og kompetanse blant elevene til å ta gode helsefremmende valg i hverdagen for egen psykisk helse?*

3. Og i hvilken grad kan erfaringer fra FUN-programmet bidra til en positiv utvikling for barn og unges psykiske helse i ungdomsskolene i Tønsberg?

Oppsummert kan vi svare følgende på i hvilken grad skolene har jobbet i tråd med egne målsettinger for tiltaket #FUN2021:

Ringshaug skole

- **Positiv utvikling i forhold til målsettinger for #FUN2021**

Når det gjelder de to første spørsmålene, om *prosjektet har ført til endret praksis i undervisning, og om det har ført til økt bevissthet/kompetanse blant elevene til å ta helsefremmende valg for egen psykisk helse*, så har vi for Ringshaug sin del sett tegn på begge deler. Skolen har endret sin praksis i møte med elevene, og vi ser tegn på at man ser endringer hos elevene. Ansatte har fokus på relasjonsbygging gjennom identitet, styrker, følelser, engasjement, mestring, humor og lek.

Enkeltelevener ses bedre, og elevene møter #FUN2021 og verktøyene på en positiv måte.

Elevene har også fått et nytt språk for styrker og følelser, og elevene oppleves noe tryggere og mindre stresset. Dette er tankesett og verktøy i praktisk bruk ment for å styrke elevene.

Når også elevene oppleves tryggere og mindre stresset, så velger vi å tolke det som en indikasjon på at elevene på Ringshaug sannsynligvis har lært seg strategier, og er tryggere på seg selv og mindre stresset. Med trygghet og mindre stress er det ikke usannsynlig at man vil oppleve og legge merke til «økt bevissthet og kompetanse blant elevene på Ringshaug skole til å ta gode helsefremmende valg for egen psykisk helse».

Det at Ringshaug også hevder at #FUN2021 i stor grad har bidratt til et bedre helsefremmende skolemiljø styrker også denne vurderingen. Klassemiljøet er også blitt bedre. Vi kan imidlertid ikke si noe om styrken i de positive endringene, for eksempel hvor mye mindre stresset er elevene? Og i hvilken grad de har lært seg nye strategier? Men vi kan likevel forsiktig hevde at det er tegn på at det har vært positive endringer i tråd med målsettingene for #FUN2021 på Ringshaug skole.

- **Usikkerhet og bekreftelse**

Samtidig viser også ansatte usikkerhet på om FUN programmet skal ha æren alene. Spesielt det med at elevene virker mindre stresset mener de også kan henge sammen med at elevene på Ringshaug lever i en leksebevisst og karakterfri hverdag. Samtidig husker vi at ansatte opplever at #FUN2021 gir dem bekreftelse på at mye av det de allerede gjør er bra og riktig. Med andre ord er mye av det #FUN2021 bidrar med gjenkjennbart i det de allerede gjør. Her må vi trå varsomt, og ikke trekke for sterke konklusjoner. Uavhengig av dette kan vi likevel konkludere at det har vært endring i lærernes praksis i møte med elevene, og det er indikasjoner som tyder på at det er økt bevissthet og kompetanse hos elevene på å ta gode helsefremmende valg i hverdagen, og begge endringene er med det i tråd med hovedmålene for #FUN2021.

Presterød skole

- **Positiv utvikling, delte meninger og usikkerhet i forhold til målsettinger for #FUN2021**

Også på Presterød viser funn at man når målsettingene for #FUN2021 på noen punkter. #FUN2021 har skapt større bevissthet rundt psykisk helse. Fokus på elevenes styrker har blitt endret over tid i praksis.

Videre ses styrking av elevenes selvtillit og motivasjon som de mest betydningsfulle endringene ansatte ser hos elevene på Presterød skole. Det er i tråd med målsettingene for #FUN2021. Styrkekort er tatt i bruk, og 8 klassetrinn ser noe endring hos elevene gjennom at elever liker å gi hverandre styrker, og at de med det «blir mer beviste andres og egne styrker».

I sum er dette i tråd med målsettingen om at elevene skal lære strategier som løfter fram hverandres styrker og positive sider, og med det er det ikke usannsynlig at elevene også er mer bevisste på å ta mer helsefremmende valg for seg selv i hverdagen.

For de to andre klassetrinnene på Presterød har vi ikke samme data i undersøkelsen som gjør at vi kan si det samme.

- **Delte meninger, usikkerhet og tidligere praksis**

For Presterød er det likevel viktig å huske at det er delte meninger på Presterød mellom klassetrinnene i forhold til hvor sterke endringer de ser er. Med et slikt blikk nyanseres bildet noe, og synliggjør forskjeller mellom trinnene på Presterød, både til hva de opplever, og i hvilken grad de ulike klassetrinn har jobbet i tråd med målsettingen for prosjektet.

Likt med Ringshaug viser en del ansatte på Presterød også usikkerhet på hvilken betydning FUNs bidrag virkelig har hatt for endringene de ser. Presterød er tydeligere på dette enn Ringshaug, noe som gjør at det er spesielt viktig å se endringene på Presterød mer i sammenheng med andre tiltak på skolen. Også dette nyanserer forståelsen av arbeidet med #FUN2021 på Presterød skole.

#FUN2021 har antagelig hatt betydning, men endringer må ses mer i sammenheng med andre tiltak og tidligere praksis.

- **Stø kurs framover**

Når det gjelder evalueringens spørsmål 3 - I hvilken grad erfaringer fra FUN-programmet kan bidra til en positiv utvikling for barn og unges psykiske helse i ungdomsskolen i Tønsberg, så pekes det tydelig ønsket retning fra begge skolene. Ansatte ønsker «stø kurs» og videre fokus på dette «viktige arbeidet» framover. Det vil si fokus på programmer/tiltak som styrker og gjør barn og unge sterke og robuste i sine valg for egen psykisk helse. Et masterstudie fra 2020 fanget opp samme positive holdning hos ansatte på de to skolene og understøtter dette med følgende sitat: «Lærere som jobber med livsmestring i ungdomsskolen, er svært positive til å inkludere folkehelse og livsmestring som temaer i skolen» (Myhre 2021).

Både #FUN2021 og Smart oppvekst har relativt lik filosofi og tankesett bak sine konsepter, og representerer et slikt fokus. Vi vet det har vært samarbeid mellom de to, noe som skinner igjennom i enkelte av svarene i spørreundersøkelsen. Det har imidlertid ikke vært tema for denne evalueringen. Skal vi våge å peke retning, ønsker vi å tro at et utviklende og innovativt samarbeid mellom disse to vil styrke arbeidet inn i mot barn og unge på skolene i Tønsberg ytterligere, hvor formålet fortsatt er å

fremme et oppvekstmiljø «der alle barn og unge blomstrer, opplever livskvalitet og mestrer sine liv».

Avslutningsvis ønsker vi å poengtere at evalueringen gir god mulighet til interesserte lesere å gå inn i det framlagte datamaterialet og tolke fram andre bilder og forståelser enn vi har gjort her. Det er gjort mulig på grunn av at det meste av datamaterialet er lagt fram for leseren og med det gis det et bredt tolkningsgrunnlag – et grunnlag som også strekker seg utover det datagrunnlaget vi har trengt for å belyse spørsmålene for denne evalueringsrapporten. Tar vi en titt tilbake på datamaterialet finner vi et eksempel på det. Under et av spørsmålene er Presterød generelt mer kritisk til ulike sider av implementeringen av #FUN2021. Det er ikke vektlagt så mye i vår evaluering, men kan være nyttig å ta en ekstra titt på for de som er interessert i det.

Helt til sist: Ønsker du som leser mer detaljer rundt evalueringens funn anbefales en ekstra titt på kapittel 4 hvor vi oppsummerer mer grundig hovedtrekkene i funnene enn her i sammendraget.

1 Innledning

Bakgrunn for tiltaket

Program for folkehelse ble etablert av kommunesektoren ved KS og er utviklet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Programmet skal pågå i Vestfold til 2023, og formålet er å fremme oppvekstmiljø «der alle barn og unge blomstrer, opplever livskvalitet og mestrer sine liv».

Program for folkehelse er en del av et nasjonalt løft for å løfte viktigheten av folkehelse som en del av samfunnsutviklingen og vektlegge tiltak som styrker barn og unges ressurser. Det vektlegges også psykisk helse som en fullverdig del av folkehelsearbeidet. Tønsberg kommune var sammen med Re (Tønsberg fra 2020) og Nøtterøy (Færder fra 2019) de tre første programkommunene i Vestfold i 2017 (Rapport elevkonferanse #FUN2021. (2020).

En viktig bakgrunn for at både Re og Tønsberg ønsket deltagelse i programkommune for folkehelse «var blant annet de lokale funnene i Ungdataundersøkelsen i 2017, som grovt skissert viste at stadig flere ungdommer opplever psykiske plager (Næss Øyen, 2020).

For Tønsbergs del ble Program for folkehelse til to satsningsområder:

Del A. Selvfølelse og mestring i sentrum

Del C. Sivilsamfunn, frivillighetspolitikk for sosial inkludering.

Med del C var hensikten med programmet å finne effektive tiltak fra kommunens side som styrker frivillighetens evne til å inkludere enda flere i målgruppen for prosjektet. Videreføre kommunens frivillighetspolitikk og styrke samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten, samt styrke kommunens tilretteleggerfunksjon for å øke frivillighetens kapasitet til å inkludere alle (Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune, 2017).

For del C har Tønsberg kommune implementert den digitale plattformen «Friskus». Friskus er en aktivitetskalender som synligjør lavterskel aktiviteter og frivillige oppdrag for innbyggere i Tønsberg. Den integrerte modulen «fritidskonto» gir

sårbare barn og unge muligheten til å delta i organiserte fritidsaktiviteter og kulturaktiviteter.

Del A Selvfølelse og livsmestring i sentrum

Med del A var hensikten å gi de unge kompetanse til å ta flere helsefremmende valg. Elevene skal i undervisningen lære seg strategier for å takle utfordringer og psykiske påkjenninger. Prosjektet ønsker også å bidra til å skape trygge, åpne og helsefremmende miljøer på skolen (Næss Øyen, 2020).

Målsetting

Formålet er å endre skolens praksis slik at den i større grad styrker barn og unges ressurser til å kunne fremme egen psykiske helse. Hensikten er å øke barns bevissthet omkring sine egne tanker og følelsesliv, samtidig legge til rette for gode opplevelser og mestring. Dette skal bidra til å skape trygge, åpne og helsefremmende miljøer på skolen.

Delmål

- Styrke barn og unges ressurser til å fremme egen psykiske helse
- Forebygge fremtidig rusproblematikk
- Gi målgruppen økt kompetanse til å vurdere faktorer som virker helsefremmende for deres helse

(Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune, 2017).

For å oppnå målsettingen for Del A ble #FUN2021 organisert og iverksatt som et opplegg for Folkehelse og livsmestring på ungdomsskolen, som tar utgangspunkt i positiv psykologi som en helsefremmende tilnærming på to ungdomsskoler i Tønsberg kommune, Ringshaug og Presterød.

Opplegget er forankret i psykologisk og pedagogisk forskning og knytter særlig an til det som på engelsk kalles for «positive education» og PERMA-H modellen som bygger på Martin Seligmans teori om well-being (Rapport elevkonferanse #FUN2021, 2020)

Evalueringsspørsmål

I denne evalueringen har vi begrenset oss til å se nærmere på del A og programmet #FUN2021 og ønsker å vurdere i hvilken grad #FUN2021 som tiltak har bidratt til å nå målsettingen for del A på de to skolene det er tatt i bruk ut fra følgende evalueringsspørsmål:

- 1. I hvilken grad har skolen endret praksis i undervisningen i tråd med prosjektets målsetting om å styrke elevene gjennom å lære dem strategier for å takle utfordringer og psykiske påkjenninger?*
- 2. Og i hvilken grad har endret praksis ført til økt bevissthet og kompetanse blant elevene til å ta gode helsefremmende valg i hverdagen for egen psykisk helse?*
- 3. Og i hvilken grad kan erfaringer fra FUN-programmet bidra til en positiv utvikling for barn og unges psykiske helse i ungdomskolene i Tønsberg?*

For å belyse evalueringsspørsmålene velger vi å sette søkelys på å løfte fram lærere og ansattes opplevelse av gjennomføringen av #FUN2021 på de to skolene. Data innhentes i hovedsak gjennom spørreskjema, men også gjennom enkelte av programmets dokumenter, hvor prosjektbeskrivelsen som setter mål for prosjektet er spesielt viktig. Erfaringsrapport fra en elevkonferanse i oktober 2020 med fokus på #FUN2021, samt to ulike masteroppgaver med FUN som tema, har også vært betydningsfulle for evalueringen. I tillegg har vi vært i samtaler med sentrale personer i prosjektgruppa for å få fram kunnskap om gjennomføringen underveis.

Spørreskjema

Spørreskjema ble sendt ut til lærere og ansatte på de to skolene som er knyttet til gjennomføringen i skolen. Det er de som har jobbet tettest på elevene, og i praksis har gjennomført #FUN2021 i klasserommene og i skolehverdagen, og med det nærmest til å kjenne på eventuelle endringer som følge av #FUN2021.

For å innhente kunnskapen de sitter på hadde det vært en fordel med fokusgruppeintervjuer, men pga. tidspress valgte vi å sende skolene et kvalitativt

spørreskjema som åpner for mer forklarende og fyldige svar. Spørreskjema har konkret fokus på ansattes opplevelse knyttet til gjennomføringen av #FUN2021 i møte med elevene – I hvilken grad opplever de endringer hos elevene, samt i hvilken grad har de endret praksis og opplevd egen personlig faglig utvikling. Vi kunne også ha intervjuet elevene, men pga. tidspress og arbeidet med å innhente samtykke valgte vi å ikke gjennomføre det, men avgrenset oss til å innhente ansattes erfaringer fra programgjennomføringen.

Målsettinger for #FUN2021 og kvalitativ tilnærming

Å gi svar på om prosjektet oppnår målsettingene krever i utgangspunktet et tidsperspektiv som går over hele prosjektperioden. Hvis et mål er ment å nås over tid, bør evalueringen sette søkelys på prosessene som kan bidra til å oppnå det endelige målet. Det er viktig for å fange opp om prosjektet jobber i tråd med det som er planlagt i praksis – hvis så er tilfelle øker sannsynligheten for at hovedmål og effektmål på sikt kan oppnås. Hvis motsatt bør prosjektet justeres i tråd med det som er planlagt. Målene som er satt for #FUN2021 er uklare i den forstand at det er vanskelig å si når målet endelig er oppfylt. For eksempel, hvor høy grad av bevissthet til å ta gode helsefremmende valg må man ha for å si at man har nådd målet? Slike mål er vanskelig å veie, telle, måle, og det anbefales mer en kvalitativ tilnærming hvor man går i dybden og stiller spørsmål om opplevd utvikling både blant ansatte, foresatte og hos barn og unge selv. Opplevtes endring kan det settes ord på det. I denne evalueringen må vi nøyes med å forholde oss til lærere og ansattes opplevelse av endret praksis, og hva de ser av endring hos elevene. Data er da som nevnt innhentet gjennom et kvalitativt spørreskjema til lærere og ansatte knyttet til arbeidet med #FUN2021 på skolen, samt relevant dokumentasjon og viktig kunnskap gjennom samtaler med sentrale personer i prosjektgruppa.

Samlet mener vi at vi har nok materiell til å kunne belyse evalueringsspørsmålene og ut fra det gi oss et bilde av i hvilken grad prosjektet jobber i tråd med egne målsettinger.

Evalueringsrapportens oppbygning

Evalueringsrapporten er delt i to hoveddeler. Del 1 innledes med en gjennomgang av teori og tankesett knyttet til #FUN2021. I del 1 redegjør vi også for styrker og svakheter ved evalueringen, og i det inngår også styrker og svakheter ved datagrunnlaget for evalueringen, samt metode.

I del 2 legges det mest sentrale av datamaterialet frem for leseren, og utgjør med det evalueringens datagrunnlag. Del 2 er evalueringsrapportens største del og representerer nesten 2/3 deler av rapporten. Vi innleder del 2 med tolkning av svarene i spørreskjema, deretter ses funn opp mot evalueringsspørsmålene for evalueringen. Til slutt avsluttes del 2 med en sammenfattende oppsummering.

Evalueringsrapporten er skrevet i «vi form» for å fremme distanse mellom meg som evaluator og evalueringsrapporten.

DEL 1.

2. Tiltakets forankring i teori og eksisterende kunnskap

Teorigrunnlaget bak #FUN2021

Som tidligere nevnt er #FUN2021 er et opplegg for Folkehelse og livsmestring på ungdomsskolen som tar utgangspunkt i positiv psykologi som en helsefremmende tilnærming. Opplegget er forankret i psykologisk og pedagogisk forskning og knytter særlig an til det som på engelsk kalles for «positive education» og PERMA-H modellen som bygger på Martin Seligmans teori om well-being (Rapport elevkonferanse, 2020).

Ifølge Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune (2017), ønsker man å gi barn og unge en strategi på hva de selv kan gjøre når de føler seg nedstemt og opplever hverdagen som utfordrende.

Sosial-kognitive forebyggingsstrategier forsøker å påvirke det sosiale miljøet i retning av f.eks. mindre bruk av rusmidler, røyking, mobbing osv. Innen sosial-kognitiv teori betrakter en individets utvikling som et resultat av gjensidig samhandling mellom dets atferd, indre personlige forhold og forhold i omgivelsene. Atferd forstås i en kontekstuell ramme der familie, venner, skole, lokalsamfunn og kulturelle forhold samspiller og påvirkningene oppfattes som gjensidige. Fokus er rettet mot hvordan de sosiale prosessene påvirker den enkeltes handlingsvalg. Dette perspektivet vektlegger betydningen av sosial påvirkning og sosiale normer. Hovedmål i en sosial-kognitiv strategi kan være å utvikle målgruppens sosiale og kognitive ferdigheter som et tiltak som virker forebyggende på en eller flere typer helserelatert atferd. Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune (2017) viser til at kunnskapsoppsummeringer viser sosial-kognitive forebyggingsstrategier er en egnet strategi i forebyggende arbeid (Forebygging.no, 2017).

Positiv psykologi inneholder blant annet fremgangsmåter for å tenke annerledes om seg selv og sine medmennesker som også er fokuset i kognitive tilnærminger. Positiv psykologi er i tillegg en nyere gren av psykologien der oppmerksomheten er

rettet mot helse og velvære fremfor psykisk lidelse og behandling. Det handler om en holdningsendring i måten å forstå seg selv og andre der begreper som positive følelser, engasjement, gode relasjoner, mening og mestring står sentralt, jf. PERMA modellen til Seligman grunnleggeren for positiv psykologi (Seligman, 2012) (Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune, 2017).

Prosjektet vil også vil ha fundament i teorier om generell følelsesbevissthet og følelsesregulering. Dette fordi normalisering av hele spekteret av følelser og generell kunnskap om følelser og hvordan en forholder seg til dem er viktig for en generell styrking av selvfølelse hos barn og unge. En styrket følelsesbevissthet vil gjøre unge mer robuste i møtet med livsutfordringer (Tomkins, 1992) (Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune, 2017).

I løpet av programperioden ønsker man å implementere disse prinsippene innenfor positiv psykologi inn i undervisning og i klassemiljøet på barne- og ungdomstrinnet. Dette for å nå de unge i et tidlig utviklingsløp slik at de tidlig rustes for å takle utfordringer senere i livet. Arbeidet skal hente inspirasjon fra prosjektet positiv psykologi i Tønsberg kommune og Smart oppvekst fra tidligere Re kommune. Begge metodene legger til rette for å fremme barn og unges ressurser og styrker, samt utvikling av sosial kompetanse for å få venner og nære relasjoner (Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune, 2017).

Politikerne i Tønsberg og Re kommune har vedtatt at programmet Smart oppvekst fra Re skal implementeres i Tønsberg og være en del av den nye politiske plattformen for den nye kommunen. I program for folkehelsearbeid ønsker vi å lage en pilot hvor vi skal endre skolens praksis ved å påvirke undervisningen med elementer fra positiv psykologi og Smart oppvekst. Undervisningsinnholdet skal tilpasses lokale forhold, og sikre Empowerment (myndiggjøring/innflytelse/kontroll) gjennom reell medvirkning. Det legges opp til en bred brukerinvolvering både ved utformingen av programmet og under evaluering. I tillegg vil det bli gjennomført elevrådskonferanse hver høst for 5-10. klasse hvor fokus på positiv psykisk helse vil bli vektlagt (Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune, 2017).

I #FUN2021 jobbes det via lærerne på skolen, og lærerne har stor grad av frihet i hvordan de velger å praktisere undervisningen i sine klasser. Det er i utgangspunktet

åtte temaer i opplegget. Det er opp til den enkelte skole å innarbeide opplegget, og noen har valgt å kutte ned noe på innholdet da det ble litt for om omfattende.

De åtte temaene som i utgangspunktet inngår i #FUN2021 er:

- 1) Positive relasjoner
- 2) Styrker
- 3) Positive følelser
- 4) Positiv helse
- 5) Engasjement (flyt)
- 6) Mening
- 7) Accomplishment (prestasjon/mestring)
- 8) Lek, humor og glede

(Rapport elevkonferanse, 2020).

Styrker og svakheter ved evalueringen

Del 2 er evalueringsrapportens største del og representerer nesten 2/3 deler av rapporten. Den viktigste årsaken til dette omfanget har å gjøre med at vi har vektlagt å gjengi datagrunnlaget kontekstnært. Det vil si at i stedet for å legge fram en kortere og ferdig tolket versjon av datagrunnlaget legges mye mer av datamaterialet frem for leseren.

Fordelen med dette er at man gir leseren bredere tilgang til datagrunnlaget. David Silverman (2000) er spesielt opptatt av dette og stiller spørsmålet:

"... Why should we believe what qualitative researchers tell us? How can they demonstrate that their description are accurate and that their explanations hold water? (Silverman 2000:9)

Silverman, men også Kvale (1997), Repstad (1996) og Buciek (1996) argumenterer alle for at forskeren må legge fram premissene for sine konklusjoner til diskusjon. Kun gjennom å legge fram hva man har gjort, og begrunne hvorfor man har utført forskningsopplegget på en bestemt måte, styrkes undersøkelsens troverdighet. Det

å legge fram en større del av tolkningsgrunnlaget slik vi har gjort i denne evalueringen gir leseren et grunnlag for selv å vurdere kvaliteten på materialet, og om tolkningene er overbevisende. Konkret har vi trukket ut essensen av bidragene. Det har vi gjort ved mest mulig direkte gjengivelse av det viktigste i tekstene, og minst mulig omskriving fra vår side for å være så kontekstnære til det skrevende materialet som mulig. Dette gjelder spesielt svarene i spørreundersøkelsen til de to skolene. Selv om det gir noe uensartet skrivestil i del 2, gis leseren en mer upolert versjon, og med det bedre mulighet for å kunne tolke fram mulige andre bilder og forklaringer, samt etterprøve våre tolkninger. I og med at rapporten kan gi et grunnlag for debatt og beslutninger om videre retning for #FUN2021 og positiv psykolog, gir en slik fremstilling også et bredere diskusjonsgrunnlag.

Balanse i datagrunnlaget

Når det gjelder tolkning av datagrunnlaget brukes det i rapporten ulike tolkningsuttrykk som for eksempel «i stor grad», «kraftig», «lav», «høy» osv for å vise styrken i et funn. Det er ikke noe galt med det, men det er viktig å bemerke at dette er og blir tolkninger. Du som leser kan sitte med en annen forståelse av det du ser i datagrunnlag og funn, og ville kanskje brukt mildere, eller sterkere begreper/karakteristikker. I slike undersøkelser er det sjelden noen absolutter. Datamateriell må tas for hva det er, og brukes med klokskap.

Kvalitativ og kvantitativ tilnærming

Først og fremst er dette en kvalitativ evaluering – gjennom gjennomgang av relevant dokumentasjon, prosjektplan, kvalitative masteroppgaver med individuelle kvalitative intervjuer osv, samt vår ferske kvalitative spørreundersøkelse. Vi kunne også ha valgt en ren kvantitativ undersøkelse, eller en kombinasjon av kvantitativ og kvalitativ tilnærming som metode. Begge har sine styrker og svakheter. Vi skal derfor si litt om svakheter og styrker ved de to tilnærmingene.

Kvalitative intervjuundersøkelser er i større grad mer åpen i formen, enn kvantitative undersøkelser. Man går dypere inn i materien, og man kan følge opp spor der og da når det oppstår. Det har man mulighet til fordi forskeren er til stede under intervjuet. En kvantitativ undersøkelse er mer låst til ferdig definerte indikatorer som vi ønsker å måle, og er ikke egnet til å fange opp det vi ikke har definert på forhånd. I tillegg får man ofte svar som må tolkes i ettertid. Med andre ord får man ikke folks personlige

ord og forklaringer på hva de mener i forhold til temaet, men et prosenttall som indikerer at så og så mange har sagt ja/nei/vet ikke osv på et spørreskjema. Mange av oss har antagelig opplevd hvordan det er å skulle svare på et spørreskjema som mangler et svaralternativ vi kan krysse av på. Det som står der, passer kanskje ikke inn i forhold til hva jeg ønsker å svare. Ved en kvalitativ intervjuundersøkelse unngår man i større grad dette. Vi bestemmer oss også her på forhånd for hva vi ønsker svar på, men i en mer tematisk form, slik at respondenten gis anledning til nettopp å peke på noe annet vi ikke hadde forutbestemt. Det at man sitter ansikt til ansikt med respondentene gir en unik mulighet til dette.

Svakheten ved en slik fremgangsmåte er at man ikke får gått i bredden, som jo er fortrinnet med en kvantitativ undersøkelse. En kvantitativ undersøkelse involverer mange flere, og kan med større sikkerhet gi svar på hva mange mener om et tema – altså; det generelle, og ikke det dyptgående står i fokus her. Hvilken metode som er best, bestemmes derfor i stor grad av hva man ønsker å få svar på, eller få belyst.

Svakhet ved evalueringens kvalitative spørreskjema

Vår evaluering har basert seg på et kvalitativt spørreskjema, som innehar de samme styrkene med mer dybdeforståelse osv, men mangler ansikt til ansikt relasjonen mellom intervjuer og respondent. Vi har altså ikke hatt samme mulighet til å følge opp med ekstra spørsmål der og da. Dette er en klar svakhet ved vår fremgangsmåte knyttet til spørreskjema, noe som har ført til at enkelte av funnene bærer preg av det, og kunne stått sterkere som funn med noen avklarende oppfølgingsspørsmål i en intervjusituasjon. La oss gi et eksempel. Ansatte oppgir usikkerhet til om #FUN2021 skal ha æren alene for de endringene som de ser, og peker på «tidligere praksis» som viktig. Da hadde det vært svært nyttig med noen avklarende spørsmål om hva tidligere praksis innebærer under intervjuet. Men vi kunne også fulgt opp i ettertid og etterspurt dette. Da kunne vi samtidig presentert funnene og gitt respondentene mulighet for å kommentere og rette opp eventuelle misforståelser. På grunn av tidspress har vi ikke hatt mulighet for det. Derfor ekstra viktig med den kontekstnære fremstillingen av data i evalueringsrapporten som gir mulighet for å etterprøve evalueringsrapportens funn og resultater.

Evalueringen kunne ha vært mer teoristerk

Evalueringen kunne også vært mer teoristerk. Det er vanlig praksis innen forskning og i evalueringer som dette. I tillegg til å se funn opp mot evalueringsspørsmålene belyser man også funn i forhold til relevant teori. Vi har et teorikapittel hvor vi legger fram det teoretisk tankesett knyttet til målsettingene for #FUN2021, men bruker teorigrunnet lite i møte med evalueringens funn. Det er imidlertid ikke et formelt krav til denne evalueringen, og på grunn av tidspress har vi da valgt å ikke vektlegge teoridelen like sterkt som vi hadde ønsket.

Avklaring rundt spørreskjema og gjennomføring på skolene

Eksempler på vanlige feil når man gjennomfører en spørreundersøkelse:

- ✓ Spørsmålene kan være ledende, og vi kan på en måte lede respondenten til å svare slik vi ønsker.
- ✓ Spørsmål kan være uheldig formulert, og respondentene svarer i forhold til noen annet enn det vi ønsket å få svar på fordi spørsmålet kan misforstås.
- ✓ Feiltolkning - den som tolker datamaterialet kan overse viktige sider som ikke framkommer i en begrenset undersøkelse.

Her kan vårt spørreskjema bære preg av å være litt forsiktig ledende i enkelte av spørsmålene, i positiv retning. Det er et bevisst valg fra vår side fordi vi i større grad ønsker å løfte fram det positive ved gjennomføringen av FUN, i lys av tankegangen bak positiv psykologi. Vi har imidlertid fått flere svar som også peker på utfordringer skolene har opplevd. Noe av dette kommer fram i evalueringens funn, så vi tror ikke dette har utgjort en svakhet ved spørsmålene i akkurat denne settingen.

Forskjell i praktisk gjennomføring

Et annet moment som bør løftes fram er den praktiske gjennomføringen. Rektorene på de to skolene hadde ansvaret for å gjennomføre spørreundersøkelsen på sin skole, og har gjennomført og organisert dette på litt forskjellige måter, noe som kan ha innvirkning på resultatet.

På Presterød står 49 lærere/ansatte bak svarene fordelt på tre klassetrinn. Vi har altså mottatt svarskjema for hvert av trinnene (8, 9 og 10). Ringshaug har gitt ett samlende fellessvar for alle tre klassetrinn på sin skole. Det har ført til at ulike

meninger mellom trinnene på Presterød har kommet tydeligere fram. Det samme ser vi ikke i fellessvaret fra Ringshaug. Det er ikke unaturlig at det også her ville ha framkommet forskjellige meninger og svar om hvert klassetrinn hadde svart for seg. #FUN2021 har også hatt ulik utvikling på de to skolene. Noen har jobbet mye, mens andre har jobbet mindre med prosjektet, og det empiriske grunnlaget vil derfor antagelig bære preg av det.

Mulige svakheter ved evaluator-rollen i evalueringen

All forskning handler om nærhet og distanse. Det er fordeler og ulemper med både for mye nærhet og for mye distanse til feltet (Widerberg 2004). Min rolle som evaluator kan ha påvirket resultatene i denne evalueringen på flere måter. Jeg er ansatt i Tønsberg kommune og har gode arbeidsrelasjoner til flere av aktørene i prosjektet. Jeg har også en positiv innstilling til positiv psykologi som arbeidsmetode generelt og med det kan jeg fort bli for «nær» og undersøkelsens troverdighet kan svekkes. Jeg kan absolutt ikke si at jeg er objektiv, men jeg kan understreke at det har vært svært viktig for meg å forsøke å være så faglig og objektiv som mulig ut fra rollen jeg har. Rollen tilsier faglighet, og det ligger faglig prestisje i å trå riktig i en slik sammenheng, og spesielt nå når det så åpenbart ligger til rette for å bli for nær.

Det er også viktig å understreke at jeg som ansatt i Tønsberg kommune har et ønske om at prosjektet skal gå bra, og jeg har tatt et valg på å være mer opptatt av å løfte fram de gode eksemplene og det som går bra framfor det som går dårlig (ref. spørreskjema for evalueringen). Det ligger jo i kjerneforståelsen til positiv psykologi, og det preger meg. Dette er et verdivalg og en bevisst strategi som også andre programmer som «Smart oppvekst» har som grunnsyn i møte med barnehager og skoler i Tønsberg, og som utviklingen styres ut ifra, og som jeg i denne evalueringen er opptatt av å speile. Det betyr ikke at vi ser bort fra svake sider ved prosjektet. Vi fremhever mest det som går bra, men leseren vil også se at vi har pekt på utfordringer ansatte og lærere har opplevd med #FUN2021 i skolehverdagen.

Uavhengig av fremgangsmåter og feilgrep er likevel det viktigste med evalueringen å presentere funn og resultater som for lesere og ansatte i prosjektet virker riktig og troverdig. Det tror jeg at vi har klart. Min rolle er også en av grunnene til at det har vært spesielt viktig at vi, som tidligere nevnt, har valgt en kontekstnær fremstilling av

datagrunnlaget, slik at leseren selv kan vurdere kvaliteten og troverdigheten i gjennomføringen.

Del 2

3. Datamateriell – tolkning av svar fra Ringshaug og Presterød

I desember 2022 ble det sendt ut et kvalitativt spørreskjema for å innhente erfaringer fra gjennomføringen og bruken av #FUN2021 på Ringshaug og Presterød. Vi ønsket spesielt erfaringer fra ansatte og lærere som har vært tettest på elevene når #FUN2021 har vært gjennomført i skolehverdagen, og med det de næreste til å kjenne på eventuelle endringer som følge av #FUN2021.

Som vi husker har spørreskjema konkret søkelys på ansattes opplevelse knyttet til gjennomføringen av #FUN2021 i møte med elevene – I hvilken grad oppleves det endringer hos elevene, samt i hvilken grad opplever ansatte endring av praksis og egen personlig faglig utvikling.

Det kunne velges mellom å svare flere sammen hvor man formidler et samlet syn på hvordan de som gruppe/kollegiet har opplevd programgjennomføringen. Den enkelte lærer/ansatt kunne også velge å svare individuelt.

Som akkurat nevnt har vi fra Presterød mottatt ett svar fra hver av klassetrinnene (8, 9 og 10 trinn). Til sammen har 49 lærere/ansatte svart fra Presterød. Fra Ringshaug mottok vi ett fellessvar for alle tre trinn på skolen, fra skolens eget FUN- team.

Nedenfor har vi samlet og tolket svarene fra begge skolene i ett og samme skjema. Alle svar og tolkninger er ført og lagt under tilhørende spørsmål som ble stilt i spørreskjema. Både i spørsmålene i spørreskjemaet og svarene fra skolene har #FUN2021 blitt forkortet til FUN. Vi fortsetter med det i hele del 2.

1) I hvilken grad er FUN fortsatt en del av deres og skolens tilnærming (metode/tankesett) i møte med elevene?

Fellessvaret fra Ringshaug viser tydelig at FUN fortsatt er i bruk på skolen i møte med elevene. De har mye fokus på relasjonsbygging (identitet, styrker, følelser, engasjement, mestring, humor og lek), og egne fokusuker knyttet til ulike temaer, hvor noen er knyttet direkte opp mot folkehelse og livsmestring. De er også med i «Liv og røre» programmet fra fylket som de opplever passer bra sammen med FUN. Dette blir uttrykt på følgende måte fra Ringshaug:

Team Ringshaug. *Vi bruker FUN fortsatt i møte med elevene. Vi har mye fokus på relasjonsbygging og trivsel både i timer og i friminutt. Vi har egne uker (Fokusuker) i løpet av året og der har vi ulike temaer. Noen av temaene er knytt direkte opp mot folkehelse og livsmestring og det blir mye fokus på relasjoner, identitet, styrker, Følelser, engasjement, mestring, humor og lek.*

Ellers i løpet av skoleåret er kontaktlærerne flinke til å ta pauser, leke og gjøre andre ting. Vi er også med i «Liv og Røre» prosjektet så dette passer godt sammen.

I utdanningsvalgtimene på 8. trinn jobber vi jevnlig med FUN, og har fokus på styrker, følelser og identitet

Presterød er ikke like tydelig som Ringshaug, og viser mer til at de fleste elementer og mye av innholdet fra FUN videreføres, blant annet styrkekort, og at FUN har blitt en del av den tause kunnskapen. Den grunnleggende tanken om å bedre elevenes psykososiale skolemiljø er til stede i skolens praksis, noe den også var før 2021 ved oppstart av FUN. Videreføring knyttes også til Folkehelse og livsmestring og Liv og røre. Dette ble ytret på følgende måte fra Tre klassetrinn på Presterød:

8. trinn. *De fleste elementer og mye av innholdet videreføres gjennom tverrfaglig periode Folkehelse og livsmestring, samt gjennom prosjektet Liv*

og røre. Styrkekortene brukes blant annet i faget utdanningsvalg i noen klasser.

9. trinn. Det har blitt en del av den tause kunnskapen, og en del av ulike arbeider med temaet bla gjennom folkehelse og livsmestring.

10. trinn. Den grunnleggende tanken om å bedre elevenes psykososiale skolemiljøet er til stede i skolens praksis, slik den også var før 2021. Vi har folkehelse og livsmestring som tverrfaglig

2) Hvordan opplever dere bruken av FUN som verktøy/metode/tankesett i møte med elevene?

🌈 Forklar og beskriv med eksempler. Beskriv også eksempler på hvordan metoden/tankesettet brukes i praksis:

På spørsmål om hvordan man opplever bruken av FUN som verktøy, metode og tankesett, opplever man på Presterød at de har gjort mye av dette før FUN 2021 som en integrert del av arbeidet på skolen og viser til eksempler på det. Men de benytter fortsatt noe av materialet fra FUN, men i varierende grad. Sosiallæreren bruker smartstyrkene i elevsamtaler.

8.trinn. Vi opplever at mye av dette også ble gjort før #FUN2021 som en integrert del av arbeidet vårt. Eksempler er Lovebombing, styrker, lek, relasjonssirkel, fokus på livsmestring.

9. trinn. Bevissthet rundt egne styrker og det positive ved den enkelte. Trukket inn i tverrfaglig periode i uke 6.

Vi benytter fortsatt noe av materialene som ble utarbeidet- i varierende grad.

Sosiallærere benytter smart styrkene i samtaler med elever.

Ovenfor var Ringshaug tydelig på at FUN fortsatt er i bruk i flere forskjellige settinger på skolen, men har ikke så mye å formidle til dette spørsmålet. Men de oppgir at elevene er positive til å gjøre andre ting. Ser vi det i lys av at FUN fortsatt er i bruk i den graden det vises til, så gir svaret nedenfor fra Ringshaug mening og bidrar til å forsterke inntrykket fra Ringshaug om, at FUN fortsatt er i bruk, og elevene møter FUN og verktøyene på en positiv måte. Ringshaug oppga følgende i forhold til opplevelsen av bruken av FUN som verktøy inn mot elevene:

***Team Ringshaug.** Elevene er positive til å gjøre andre ting. De vil gjerne leke, ha variasjon og snakke om det å være ungdom i utvikling, følelser og identitet.*

3) Har dere opplevd utfordringer underveis?

 Beskriv med eksempler, og litt om hvordan utfordringen ble løst:

På Presterød har man opplevd ulike utfordringer. 8 trinn har opplevd utfordringer med planlegging og gjennomføring som har ført til omprioriteringer. De har også noen ganger opplevd prosjektmøtene som «ikke alltid like matnyttige». 9 trinn viser til utfordringer knyttet til noen elever som i perioder opplever å ikke mestre, også det å ikke mestre ens «egne styrker». De peker videre på at sårbare elever kan oppleve fokuset som vanskelig. De opplever også FUN som tidkrevende, både å implementere og holdes varmt. Videre stiller 10 trinn spørsmål ved om FUN var egnet for klasserommet. Noen av temaene oppleves «for personlig preget» og noen av «teoriene ble for lite praksisnære», og passet med det ikke naturlig inn med fagene, selv om «temaene både var relevante og viktige for ungdom».

Følgende beskriver dette fra Presterød:

***8. trinn.** Utfordringen har vært tid til planlegging og gjennomføring, vi følte også at prosjektmøtene ikke alltid var like matnyttige. Når det gjelder gjennomføringen, har vi måtte omprioritere.*

9. trinn. Noen elever som er i vanskelige perioder i livet skapte utfordringer når man opplever at man ikke mestrer selv det som skal være ens styrker.

Sårbare elever kan oppleve fokuset som vanskelig.

Tidskrevende å implementere- og å holde det varmt.

10. trinn. Noen av temaene ble for personlig preget og vi stiller spørsmål ved om det var egnet for klasserommet. Noe av teorien ble for lite praksisnært.

Det kunne oppleves som det ikke passet naturlig inn i fagene, selv om temaene er relevante og viktige for ungdommer.

Ukentlige mål opplevdes som i overkant ambisiøst og vanskelig å følge opp. Og det hjalp ikke med pandemi heller

Ringshaug har svart bare et kort svar på spørsmålet om hvilke utfordringer de har opplevd, men har hatt utfordringer med «utrygge elever» som ikke «vil være med». Situasjoner som de ansatte veksler mellom å «klare å løse det», «andre ganger ikke». Ringshaug sa følgende:

Team Ringshaug. Elever som er utrygge og ikke vil være med. Noen ganger klarer vi å løse det, andre ganger ikke. Det kan variere fra dag til dag.

4) Har arbeidet med FUN ført til endring av praksis – måten dere jobber og tenker på i forhold til elevene og skolemiljøet?

 Beskriv med eksempler:

Når det gjelder spørsmålet arbeidet med FUN har ført til endring av praksis - måten ansatte og lærere jobber, så oppgir 9 trinn på Presterød at bidraget fra FUN har skapt en større bevissthet rundt psykisk helse. 10 trinn oppgir at «fokus på elevenes styrker» har blitt «endret over tid» og «kom tydeligere fram under FUN».

8 trinn viser til at de «var med i læringsmiljøprosjektet i forkant» og de har fått «fagfornyelse med folkehelse og livsmestring i etterkant», og med det er de usikre på hva selve FUN 2021 har bidratt med. Følgende ble uttalt om dette:

8. trinn. *Vi var med i et læringsmiljøprosjekt i forkant, og har fått fagfornyelsen med Folkehelse og livsmestring i etterkant, så vanskelig å si hva selve #FUN2021 har bidratt med.*

9. trinn. *Det har bidratt til en større bevissthet rundt psykisk helse, og vi jobber med psykisk helse årlig.*

10. trinn. *En endring som har gått over tid er fokuset på elevenes styrker. Dette kom enda tydeligere fram under FUN. Det ble laget mange ordskyer med styrker som visualiserte dette arbeidet.*

Ansatte og Lærerne fra Ringshaug er opptatt av at de også «tidligere» har jobbet med «relasjoner, styrker og livsmestring», og slik sett er det ikke noe nytt, men med FUN får de en «bekreftelse på at mye av det de gjør allerede er bra». Dette ble uttrykket, slik:

Team Ringshaug: *Vi har egentlig jobbet mye med bygging av relasjoner, styrker og livsmestring tidligere, og vi fikk egentlig en bekreftelse på at mye av det vi allerede gjør er bra.*

5) I hvilken grad opplever dere endringer hos elevene – for eksempel økt bevissthet/kompetanse til å ta gode valg for egen psykisk helse?

 Forklar og beskriv med eksempler de endringene dere ser:

På spørsmålet om opplevd endring hos elevene på å ta gode valg for egen psykisk helse er det delte meninger mellom trinnene på Presterød. På 8 trinnet opplever man endring «i noe grad» ved at de ser at «elever liker å gi

hverandre styrker» og at de med det «blir mer beviste andres og egne styrker».

Lærerne på 9 trinn «opplever lite endring hos elevene» og at elevene er «lite beviste rundt begrepet psykisk helse opp mot FUN». Elevene ser ikke alltid seg selv og «regner ofte med at skolen fikser opp i utfordringene». 10 trinn peker på at det er et «stort fokus på psykisk helse», men «usikker på om det skyldes FUN». Følgende illustrerer lærernes mening om dette:

8. trinn. *I noe grad, elever liker å gi hverandre styrker og blir mer bevisste på egne og andres styrker.'*

9. trinn. *Elevene er lite bevisste rundt begrepet psykisk helse opp mot FUN.*

Vi opplever lite endring hos elevene.

Elevene tenker ofte at det er skolen som skal fikse opp i utfordringene- og ser ikke alltid seg selv i det store bildet.

10. trinn. *Det er vanskelig å uttale seg om. Det er stort fokus på psykisk helse, men usikkert om det skyldes FUN*

Ansatte og lærere fra Ringshaug opplever at elevene har blitt «noe tryggere» og «mindre stresset» og det har blitt «bedre klassemiljø», men understreker at det «fortsatt er utfordringer» i noen klasser, som de jobber med jevnlig. Når det gjelder mindre stressed elever, mener lærerne at det også kan «ha sammenheng med at de er en leksebevist skole med en karakterfri hverdag». Dette ble formidlet fra ansatte og lærere på Ringshaug på følgende måte:

Team Ringshaug: *Vi opplever noe tryggere elever og bedre klassemiljø, men vi har fortsatt noen utfordringer i noen klasser, og vi må jobbe med det jevnlig. Vi opplever noe mindre stress blant elevene. Dette har sikkert også sammenheng med at vi er en leksebevisst skole og at vi har karakterfri hverdag*

6) Hvilke positive endringer opplever du i forhold til faglig og personlig utvikling?

I forhold til spørsmål om hvilke positive faglige og personlig endringer de ansatte opplever, så opplever ansatte på Presterød at «personalet er noe mer beviste». De har fått «økt kunnskap rundt styrker og hvordan styrker kan brukes i elevenes skolehverdag». Samtidig har de også fått «bekreftet at det de allerede jobber med, er riktig».

8. trinn. *Vi fikk bekreftet at det vi allerede jobber med, er riktig.*

9. trinn. *Noe mer bevissthet i personalet.*

10. trinn. *Vi har fått økt kunnskap og hvordan vi kan bruke dette med styrker i elevenes skolehverdag*

Ansatte på Ringshaug opplever at de ser «enkelt elevene bedre», og når «elevene føler seg sett» tror lærerne at det er lettere å skape gode relasjoner til elevene.

Følgende ble sagt om dette:

Team Ringshaug: *Vi opplever at vi ser hver enkelt elev bedre. Når eleven føler seg sett tror vi det er lettere å kommunisere på en god måte, forstå hverandre og respektere hverandre.*

Vi opplever at det er «lettere å skape gode relasjoner» når vi varierer undervisningen og gir rom for lek og humor.

7) Hvis endring. Hva vil du beskrive som mest betydningsfullt for positive endringer i forhold til elevene

 Beskriv med eksempler:

I forhold til elevene er «åpenhet og styrke elevenes selvtillit og motivasjon», og «bekreftelse på at det de har jobbet med på skolen fra før har vært riktig», de mest betydningsfulle endringene, ansatte på Presterød ser.

Ansatte på Ringshaug peker på tryggere elever, og at det er skapt et språk for styrker og følelser: Følgende uttrykker dette:

8. trinn. *Fikk bekreftet at det vi allerede jobber med, er riktig.*

9. trinn. *Åpenhet*

10. trinn. *Dette er med å styrke elevenes selvtillit og motivasjon*

Team Ringshaug: *Elever som er tryggere på seg selv, som har skapt et språk for styrker og følelser. Som tør å være seg selv og som tør å leke.*

8) Hva er de viktigste positive erfaringene dere har lært gjennom arbeidet med FUN som bør videreformidles og tas med videre i arbeidet med barn og unge?

På spørsmål om hva som er de viktigste positive erfaringene fra FUN som bør tas med videre i arbeidet med barn og unge, gjentar Presterød bekreftelsen de har fått gjennom arbeidet med FUN på at det de har jobbet med fra før har vært riktig. Videre peker de på bevisstheten rundt psykisk helse-sammenhenger og at fokuset her må økes og prioriteres i skolen. Følgende ble sagt om dette:

8.trinn. Se tidligere svar. Bekreftelse på det vi allerede jobber med, er riktig.

9. trinn. Bevisstheten rundt alle aspekter ved psykisk helse-sammenhengen.

10. trinn. Økt fokus på psykisk helse og at dette må prioriteres i skolen

Ringshaug trekker fram «verdien og prioriteringen av gode diskusjoner i personalet». Diskusjoner man ellers ikke har hatt tid til. Også dette med å sette «folk før fag» og se «hele eleven» er viktig hvor relasjoner, identitet og trivsel settes fokus på hos elevene.

Team Ringshaug: *Gode diskusjoner i personalet. Vi har fått diskutert ting som vi ellers ikke har prioritert/fått tid til. Men som vi ser har vært verdifullt.*

Det er viktig å sette fokus på hele eleven: faglig utvikling er viktig, men også identitet, relasjoner og trivsel. Folk før fag :)

9) Prosjektet ønsker også å bidra til å skape trygge, åpne og helsefremmende miljøer på skolen – i hvilken grad og hvordan opplever du arbeidet med FUN har bidratt til det?

 Beskriv med eksempler:

På spørsmål i hvilken grad FUN har bidratt til å skape trygge, åpne helsefremmende miljøer på skolen er ansatte på 8 trinnet på Presterød usikre på hvor mye FUN «eksakt» har «betydd» for det helsefremmende miljøet på skolen, samtidig svarer 9 trinnet «usikkert». Vi husker fra tidligere spørsmål at 9 trinn viser sin usikkerhet på hva FUN har bidratt med hvor de «opplever at FUN kun har vært en liten del av det psykiske helsearbeidet, og med det vanskelig å si hva betydningen av FUN eksakt har vært». 10 trinn tegner et litt annet bilde. De mener at FUN har bidratt til å «skape mer bevissthet rundt psykisk helse» knyttet til «lærerplan og det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring».

***8. trinn.** Som tidligere nevnt har dette vært en liten del av arbeidet vårt med psykisk helse og relasjoner, så vanskelig å si hva #FUN2021 eksakt har betydd.*

***9. trinn.** Usikkert*

***10. trinn.** I forbindelse med ny læreplan og det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring har FUN bidratt til å skape mer bevissthet rundt psykisk helse*

Ansatte fra Ringshaug er tydelig i sitt svar, og mener at FUN i «stor grad» har bidratt til et bedre helsefremmende miljø på deres skole. «Personalet er mer bevisste på variasjon, trivsel og relasjoner», og de gjentar at det er prioritert mer tid for «diskusjoner i personalet», og at de som ansatte «bekreftes på at mye av det de gjør er bra og riktig.» Følgende sitat, sier noe om det:

***Team Ringshaug.** I stor grad. Personalet er mer bevisst på variasjon, trivsel og relasjoner. Vi har fått gode ideer til opplegg og vi har fått*

diskutert mye sammen i personalet. Vi har fått bekreftelser på at mye av det vi gjør er bra og riktig!

10)Hvilke mål eller drømmer har dere for arbeidet med psykisk helse videre?

På spørsmål om hvilke mål og drømmer ansatte har for det psykisk helse arbeidet i skolen videre, så er ansatte på begge skoler opptatt av «stø kurs» med fokus på dette viktige temaet. Sitatene under tydeliggjør viktigheten av å holde fokuset på psykisk helse:

8. trinn. *Holde fokus, jobbe kontinuerlig, jobbe for å skape mer bevisste og robuste ungdommer.*

9. trinn. *At elevene skal få verktøy til å arbeide med egen psykisk helse. Et ønske om at det som er viktig og skal prioriteres må være timeplansfestet.*

10. trinn. *Stø kurs! Vi fortsetter med arbeidet innen dette viktige temaet.*

Team Ringshaug: *Å fortsette å ha fokus på det. Jobbe med det jevnlig i løpet av skoleåret. Ha gode fokusuker med relasjonsbygging, variasjon og tverrfaglighet.*

Trivselsarbeid i friminuttene, med aktive elever, og et aktivt elevråd. Elevmedvirkning er viktig å ta med hele veien.

Vi vil fortsette med fysisk aktiv læring (Liv og røre) Ta med undervisningen ut, og å være mer i aktivitet i løpet av dagen.

11)Andre erfaringer dere ønsker å si noe om?

8. trinn. Vi opplevde at foreleserne ikke alltid var like godt forberedt, og at det handlet om mye vi allerede gjør. Tidvis for mye teori.

9. trinn. Denne evalueringa KOMMER ALT FOR SENT!

Det å ha representanter som virkelig tar tak i prosjektet, gjør at det blir enklere å gjennomføre- Nøkkelpersoner.

Et team som kommer med fagpersoner og veiledning av de vanskelige sakene er sterkt ønsket. Oppleves for mye på det generelle plan (selv om det er forståelse for at dette ikke var deres rolle i arbeidet når de var her).

10. trinn. ingen svar

Team Ringshaug. Ingen svar

4. Funn – oppsummerende hovedtrekk

Etter tolkningen ovenfor skal vi nå analysere det vi har beskrevet og løfte fram det som står sterkest, og med det fremstår som evalueringens funn. Til slutt ses funnene opp mot evalueringsspørsmålene, for å gi oss svar på i hvilken grad FUN som prosjekt har oppnådd sine egne målsettinger.

I hvilken grad viser spørreundersøkelsen at det har vært endring av praksis blant ansatte, og i hvilken grad har elevene på de to skolene fått økt bevissthet/kompetanse på å ta helsefremmende valg? Vi starter med Ringshaug, deretter Presterød.

Ringshaug

- **Tegn på endring av praksis på Ringshaug skole – FUN fortsatt i bruk med mye fokus på relasjonsbygging gjennom identitet, styrker, følelser, engasjement, mestring, humor og lek**

Ovenfor tyder svarene i spørreundersøkelsen fra de ansatte ved Ringshaug skole på at det har skjedd endringer i praksis. Den enkelte elev «ses bedre», og elevene «møter FUN og verktøyene på en positiv måte». Man har «mye fokus på relasjonsbygging gjennom identitet, styrker, følelser, engasjement, mestring, humor og lek», «samt egne fokusuker knyttet til ulike temaer...». Ansatte knytter også FUN til «Liv og røre programmet som de opplever passer bra med FUN»

- **FUN har i stor grad bidratt til et bedre helsefremmende miljø på Ringshaug skole**

Videre mener ansatte at FUN også i «stor grad» har bidratt til et bedre helsefremmende miljø på Ringshaug skole. «Personalet er mer bevisste på variasjon, trivsel og relasjoner», og det er prioritert mer tid for «diskusjoner i personalet».

- **FUN «bekrefter at mye av det de gjør på skolen allerede er bra».**

Spørreundersøkelsen viser også at ansatte på Ringshaug er opptatt av at de også «tidligere» har jobbet med «relasjoner, styrker og livsmestring», og mener at det slik sett ikke er noe nytt med FUN. Samtidig ser vi at gjennom bruken av FUN får de en «bekreftelse på at mye av det de gjør allerede er bra».

- **Elevene har fått et nytt språk for styrker og følelser. Noe tryggere, mindre stresset og åpnere elever**

FUN har gitt elevene på Ringshaug et «språk for styrker og følelser». Selv om det fortsatt er utfordringer i noen klasser, så har det blitt «bedre klassemiljø» og elevene oppleves «noe tryggere og mindre stresset». At elevene er mindre stresset mener man også kan ha sammenheng med at elevene lever i en «leksebevist og karakterfri hverdag».

Presterød

- **På Presterød er de fleste elementer og innhold fra FUN videreført, og FUN har blitt en del av den tause kunnskapen på skolen.**

Presterød er ikke like tydelig som Ringshaug, og viser mer til at de fleste elementer og mye av innholdet fra FUN videreføres, blant annet styrkekort og at FUN har blitt en del av den tause kunnskapen.

- **Den grunnleggende tanken om å bedre elevenes psykososiale skolemiljø er til stede i skolens praksis, som en integrert del av arbeidet på Presterød, noe den også var før 2021 ved oppstart av FUN.**

Videre ser vi at ansatte og lærere på Presterød fremhever at den grunnleggende tanken om å bedre elevenes psykososiale skolemiljø er til stede i skolens praksis, og er en integrert del av arbeidet på skolen. Samtidig hevder de at den samme grunnleggende tanken også var en integrert del av skolens praksis, også før oppstart av FUN.

- **FUN har skapt en større bevissthet rundt psykisk helse på Presterød, og fokus på elevenes styrker» har blitt «endret over tid». Samtidig er det også usikkerhet til betydningen av FUNs bidrag.**

Når det gjelder spørsmålet om arbeidet med FUN har ført til endring av praksis - måten ansatte og lærere jobber på, så oppgir 9 trinn på Presterød at bidraget fra FUN har skapt en større bevissthet rundt psykisk helse. 10 trinn oppgir at «fokus på elevenes styrker» har blitt «endret over tid» og «kom tydeligere fram under FUN».

8 trinn viser til at de «var med i læringsmiljøprosjektet i forkant» og de har fått «fagfornyelse med folkehelse og livsmestring i etterkant», og med det er de usikre på hva selve FUN 2021 har bidratt med. På spørsmål om i hvilken grad FUN har skapt trygge, åpne og helsefremmende miljø på skolen, gjentar 8 trinn at de er usikre på hvor mye FUN «eksakt» har «betydd» for det «helsefremmende miljøet på skolen», også 9 trinn er usikre på FUNs betydning, hvor de «opplever at FUN kun har vært en liten del av det psykiske helsearbeidet, og med det vanskelig å si hva betydningen av FUN eksakt har vært». 10 trinn tegner et litt annet bilde. De mener at FUN har bidratt til å «skape mer bevissthet rundt psykisk helse» knyttet til «lærerplan og det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring».

Oppsummert oppgir personalet på Presterød at de på den ene siden er noe mer bevisste i forhold til psykisk helse, og at de har fått økt «økt kunnskap rundt styrker og hvordan styrker kan brukes i elevenes skolehverdag». På den andre siden oppgir flere at de er usikre på hva FUN har bidratt med. Samtidig oppgir en del at FUN har gitt dem en «bekreftelse på at det de allerede jobber med, er riktig».

- **Kontinuitet som FUNs viktigste påvirkningsfaktor inn mot læringsmiljøet på Presterød skole**

Vi har nå sett at flere ansatte på Presterød opplever at FUN har gitt dem en bekreftelse på at tidligere praksis i forhold til skolens psykososiale miljø har vært bra. En mulig tolkning er at FUN for flere har representert kontinuitet på Presterød – at det man er gode på fra før får en videreføring gjennom FUN, men som et nytt program/tiltak ut fra positiv psykologi. FUN bekrefter og opprettholder tidligere

praksis ut fra det samme grunnleggende fokuset om å styrke det psykososiale miljøet på skolen. Og slik sett blir kontinuitet kanskje den viktigste påvirkningsfaktoren fra FUN inn i læringsmiljøet på Presterød skole.

➤ **Delte meninger mellom trinnene på Presterød i hvilken grad ansatte opplever endring hos elevene på å ta gode valg for egen psykisk helse**

På spørsmålet om opplevd endring hos elevene på å ta gode valg for egen psykisk helse er det delte meninger mellom trinnene på Presterød. Men generelt står «åpenhet og styrking av elevenes selvtillit og motivasjon som de mest betydningsfulle» endringene ansatte ser hos elevene på Presterød skole.

Men det er likevel delte meninger mellom trinnene i forhold til hvor sterke endringene er, til usikkerhet om i hvilken grad endringene skyldes FUN.

5. Sammenfattende oppsummering i lys av evalueringsspørsmålene

Som vi husker har denne evaluering tre evalueringsspørsmål som vi ønsker belyst. Spørsmålene speiler målsettingene for Tønsberg kommunes «Program for folkehelse» og tiltak under del A i egen prosjektplan for #FUN 2021.

Evalueringsspørsmålene var som følger:

- 1. I hvilken grad har skolen endret praksis i undervisningen i tråd med prosjektets målsetting om å styrke elevene gjennom å lære dem strategier for å takle utfordringer og psykiske påkjenninger?*
- 2. Og i hvilken grad har endret praksis ført til økt bevissthet og kompetanse blant elevene til å ta gode helsefremmende valg i hverdagen for egen psykisk helse?*
- 3. Og i hvilken grad kan erfaringer fra FUN-programmet bidra til å en positiv utvikling for barn og unges psykiske helse i ungdomskolene i Tønsberg?*

Oppsummert kan vi svare følgende på i hvilken grad skolene har jobbet i tråd med egne målsettinger for tiltaket #FUN2021:

Ringshaug skole

- **Positiv utvikling i forhold til målsettinger for #FUN2021**

Når det gjelder de to første spørsmålene, om *prosjektet har ført til endret praksis i undervisning, og om det har ført til økt bevissthet/kompetanse blant elevene til å ta helsefremmende valg for egen psykisk helse*, så har vi for Ringshaug sin del sett tegn på begge deler. Skolen har endret sin praksis i møte med elevene, og vi ser tegn på at man ser endringer hos elevene. Ansatte har fokus på relasjonsbygging gjennom identitet, styrker, følelser, engasjement, mestring, humor og lek. Enkeltelevener ses bedre, og elevene møter #FUN2021 og verktøyene på en positiv måte.

Elevene har også fått et nytt språk for styrker og følelser, og elevene oppleves noe tryggere og mindre stresset. Dette er tankesett og verktøy i praktisk bruk ment for å styrke elevene.

Når også elevene oppleves tryggere og mindre stresset, så velger vi å tolke det som en indikasjon på at elevene på Ringshaug sannsynligvis har lært seg strategier, og er tryggere på seg selv og mindre stresset. Med trygghet og mindre stress er det ikke usannsynlig at man vil oppleve og legge merke til «økt bevissthet og kompetanse blant elevene på Ringshaug skole til å ta gode helsefremmende valg for egen psykisk helse».

Det at Ringshaug også hevder at #FUN2021 i stor grad har bidratt til et bedre helsefremmende skolemiljø styrker også denne vurderingen. Klassemiljøet er også blitt bedre. Vi kan imidlertid ikke si noe om styrken i de positive endringene, for eksempel hvor mye mindre stresset er elevene? Og i hvilken grad de har lært seg nye strategier? Men vi kan likevel forsiktig hevde at det er tegn på at det har vært positive endringer i tråd med målsettingene for #FUN2021 på Ringshaug skole.

- **Usikkerhet og bekreftelse**

Samtidig viser også ansatte usikkerhet på om FUN programmet skal ha æren alene. Spesielt det med at elevene virker mindre stresset mener de også kan henge sammen med at elevene på Ringshaug lever i en leksebevist og karakterfri hverdag. Samtidig husker vi at ansatte opplever at #FUN2021 gir dem bekreftelse på at mye av det de allerede gjør er bra og riktig. Med andre ord er mye av det #FUN2021 bidrar med gjenkjennbart i det de allerede gjør. Her må vi trå varsomt, og ikke trekke for sterke konklusjoner. Uavhengig av dette kan vi likevel konkludere at det har vært endring i lærernes praksis i møte med elevene, og det er indikasjoner som tyder på at det er økt bevissthet og kompetanse hos elevene på å ta gode helsefremmende valg i hverdagen, og begge endringene er med det i tråd med hovedmålene for #FUN2021.

Presterød skole

- **Positiv utvikling, delte meninger og usikkerhet i forhold til målsettinger for #FUN2021**

Også på Presterød viser funn at man når målsettingene for #FUN2021 på noen punkter. #FUN2021 har skapt større bevissthet rundt psykisk helse. Fokus på elevenes styrker har blitt endret over tid i praksis.

Videre ses styrking av elevenes selvtillit og motivasjon som de mest betydningsfulle endringene lærerne ser hos elevene på Presterød skole. Det er i tråd med målsettingene for #FUN2021. Styrkekort er tatt i bruk, og 8 klassetrinn ser noe endring hos elevene gjennom at elever liker å gi hverandre styrker, og at de med det «blir mer beviste andres og egne styrker».

I sum er dette i tråd med målsettingen om at elevene skal lære strategier som løfter fram hverandres styrker og positive sider, og med det er det ikke usannsynlig at elevene også er mer bevisste på å ta mer helsefremmende valg for seg selv i hverdagen.

For de to andre klassetrinnene på Presterød har vi ikke samme data i undersøkelsen som gjør at vi kan si det samme.

- **Delte meninger, usikkerhet og tidligere praksis**

For Presterød er det likevel viktig å huske at det er delte meninger på Presterød mellom klassetrinnene i forhold til hvor sterke endringer de ser er. Med et slikt blikk nyanseres bildet noe, og synliggjør forskjeller mellom trinnene på Presterød, både til hva de opplever, og i hvilken grad de ulike klassetrinn har jobbet i tråd med målsettingen for prosjektet.

Likt med Ringshaug viser en del ansatte på Presterød også usikkerhet på hvilken betydning FUNs bidrag virkelig har hatt for endringene de ser. Presterød er tydeligere på dette enn Ringshaug, noe som gjør at det er spesielt viktig å se endringene på Presterød mer i sammenheng med andre tiltak på skolen. Også dette nyanserer forståelsen av arbeidet med #FUN2021 på Presterød skole.

#FUN2021 har antagelig hatt betydning, men endringer må ses mer i sammenheng med andre tiltak og tidligere praksis.

Presterød fremstår generelt litt mer kritisk til ulike sider av implementeringen av #FUN2021, spesielt knyttet til et av spørsmålene. Det er ikke vektlagt så mye i denne evalueringen, men kan være nyttig å ta en ekstra titt på for de som er interessert i det.

Stø kurs framover

Når det gjelder evalueringens spørsmål 3 - I hvilken grad erfaringer fra FUN-programmet kan bidra til en positiv utvikling for barn og unges psykiske helse i ungdomsskolen i Tønsberg, så pekes det tydelig ønsket retning fra begge skolene. Ansatte ønsker «stø kurs» og videre fokus på dette «viktige arbeidet» framover. Det vil si fokus på programmer/tiltak som styrker og gjør barn og unge sterke og robuste i sine valg for egen psykisk helse. Et masterstudie fra 2020 fanget opp samme positive holdning hos ansatte på de to skolene og understøtter dette med følgende sitat: «Lærere som jobber med livsmestring i ungdomsskolen, er svært positive til å inkludere folkehelse og livsmestring som temaer i skolen» (Myhre, 2021).

Både #FUN2021 og Smart oppvekst har relativt lik filosofi og tankesett bak sine konsepter, og representerer et slikt fokus. Vi vet det har vært samarbeid mellom de to, noe som skinner igjennom i enkelte av svarene i spørreundersøkelsen. Det har imidlertid ikke vært tema for denne evalueringen. Skal vi våge å peke retning, ønsker vi å tro at et utviklende og innovativt samarbeid mellom disse to vil styrke arbeidet inn imot barn og unge på skolene i Tønsberg ytterligere, hvor formålet fortsatt er å fremme et oppvekstmiljø «der alle barn og unge blomstrer, opplever livskvalitet og mestrer sine liv».

Til slutt er det viktig å huske at #FUN2021 har drevet mye av sin tid under Corona nedstenging, og med det betydelig redusert aktivitet. Det blir derfor viktig at vi ser funn og resultater i lys av det. Det er lett å forstå at det har vært svært krevende å organisere og drive nye tiltak og prosjekter med målsetting om endring under slike unormale omstendigheter.

Referanseliste

Buciek, K. (1996). *Fra problem til metode – en case basert indføring i anvendelsen af kvalitative metoder til belysning af struktur – agent problematikk*. Roskilde universitetsforlaget.

Grejs, O. (2001). Implementering som oversettelsesprosess. En case-studie av implementeringen av serviceerklæringer ved trygdekontorene i Vestfold fylkeskommune.

Grejs, O. (2012). *Evalueringsdesign SmART oppvekst*.

Grejs, O. (2013). *Sammenfattende flersidig evaluering av SmART oppvekst i Re*

Kvale, S. (1997). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo: Ad Notam Gyldendal.

Myhre K.H, (2021). *Med livsmestring på timeplanen*

<https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/2771802>

Prosjektplan, program for folkehelsearbeid Tønsberg kommune (2017).

A. Selvfølelse og livsmestring i sentrum C. Sivilsamfunn, frivillighetspolitikk for sosial inkludering

Rapport elevkonferanse FUN 2021. (2020. Desember)

Repstad, P. (1996). *Mellom nærhet og distanse*. Kvalitative metoder i samfunnsfag. Oslo: Universitetsforlaget.

Næss Øyen, A.M (2020) «Hvordan kan erfaringer fra et folkehelseprosjekt om *selvfølelse og livsmestring bidra til å sette fokus på tverrfaglig samarbeid?»*»:

<https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/2673713>

Silverman, D. (2000). *Doing Qualitative Research. A Practical Handbook*. London: Sage Publications.

Tønsberg kommunen (2023). Ga innspill om egen livsmestring. Hentet 13.03.2023

<https://www.tonsberg.kommune.no/aktuelt/ga-innspill-om-egen-livsmestring.15883.aspx>

Widerberg, K. (2004). *Oppgaveskriving*. Unniversitetsforlaget

Vedlegg:

Spørreskjema lærere og ansatte

Spørreskjema lærere og ansatte tilknyttet gjennomføring av #FUN2021 på ungdomsskolene Ringshaug og Presterød i Tønsberg kommune.

I forbindelse med program for folkehelse fikk Tønsberg tildelt midler i 2017 til å utvikle et eget prosjekt for å styrke barn og unges psykiske helse. I den forbindelse utviklet Tønsberg #FUN2021 prosjektet i samarbeid med elever og lærere.

Prosjektet skal nå evalueres. For å gjøre det trenger vi lærere og ansatte tilknyttet gjennomføring av #FUN2021 sine erfaringer med gjennomføringen av programmet på Ringshaug og Presterød. Dere er de som har vært tettest på elevene når FUN har vært gjennomført i skolehverdagen, og med det de næreste til å kjenne på eventuelle endringer som følge av FUN.

Vi har valgt å sende dere et kvalitativt spørreskjema som åpner for litt mer forklarende og fyldige svar fra dere.

Spørreskjema har konkret fokus på ansattes opplevelse knyttet til gjennomføringen av FUN i møte med elevene – I hvilken grad opplever dere endringer hos elevene, samt i hvilken grad har dere selv opplevd egen personlig faglig utvikling.

Uavhengig av i hvilken grad dere har brukt, eller fortsatt bruker FUN i møte med elevene, så ønsker vi at dere svarer så godt dere kan på spørreskjema under ut fra egen opplevelse.

Dere kan velge mellom å svare flere sammen hvor dere formidler et samlet syn på hvordan dere som gruppe/kollegiet opplever programgjennomføringen. Noter da hvor mange som svarer samlet i boksen fellessvar under. Dere kan også velge å svare individuelt. Kryss da av for en person i individuelt boksen. Noter hvilken skole svarene kommer fra, og hvor lenge den enkelte har deltatt i #FUN2021. **Viktig at det kun er lærere/ansatte som har vært/er deltager i #FUN2021 som svarer på spørreskjema. Vi er mest opptatt av å identifisere gode erfaringer som er i tråd med grunnmodellen i den positive psykologien.**

Vi ber om at dere svarer i dette åpne Word dokumentet.

Fellessvar – antall deltagere:

Individuelt – kryss av for en:

Svarene blir anonymisert og behandlet fortrolig.

Lykke til! Send utfylt skjema til folkehelsekoordinator: **Ole Thomassen Grejs innen 20. januar. 2023.**

Spørsmål:

12) I hvilken grad er FUN fortsatt en del av deres og skolens tilnærming (metode/tankesett) i møte med elevene?

13) Hvordan opplever dere bruken av FUN som verktøy/metode/tankesett i møte med elevene?

 Forklar og beskriv med eksempler. Beskriv også eksempler på hvordan metoden/tankesettet brukes i praksis:

14) Har dere opplevd utfordringer underveis?

 Beskriv med eksempler, og litt om hvordan utfordringen ble løst:

15) Har arbeidet med FUN ført til endring av praksis – måten dere jobber og tenker på i forhold til elevene og skolemiljøet?

 Beskriv med eksempler:

16) I hvilken grad opplever dere endringer hos elevene – for eksempel økt bevissthet/kompetanse til å ta gode valg for egen psykisk helse?

 Forklar og beskriv med eksempler de endringene dere ser:

17) Hvilke positive endringer opplever du i forhold til faglig og personlig utvikling?

18) Hvis endring. Hva vil du beskrive som mest betydningsfullt for positive endringer i forhold til elevene

 Beskriv med eksempler:

19) Hva er de viktigste positive erfaringene dere har lært gjennom arbeidet med FUN som bør viderefremmes og tas med videre i arbeidet med barn og unge?

20) Prosjektet ønsker også å bidra til å skape trygge, åpne og helsefremmende miljøer på skolen – i hvilken grad og hvordan opplever du arbeidet med FUN har bidratt til det?

 Beskriv med eksempler:

21) Hvilke mål eller drømmer har dere for arbeidet med psykisk helse videre?

22) Andre erfaringer dere ønsker å si noe om?
